

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Odezwa Krakowskiej Rady Robotniczej PPS Rada Związków Zawodowych popierająca przewrót Józefa Piłsudskiego

Liczba stron oryginału

2

Liczba plików skanów

3

Liczba plików publikacji

3

Sygnatura/numer zespołu

TR 100.011

Data wydania oryginału

1926

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

**NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY**

KULTURA+

01 001
Digitalizacja

Cena numeru 20 gr.

Śląsk

Miesięcznie zł. 4.50

Redakcja

Cieszyn Polski, Sienkiewicza 15

ul. Duna

Telefon

Telefon Ad

Adres dla

NAPRZÓD KRAKÓW

Regerowa Michałina

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Tygodniowo 1 złoty

Zagranicą 8 złotych

Wychodzi oodzielnie rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

Robotnicy! Towarzysze i Towarzyszki!

Potężny odruch społeczeństwa obalił w ciągu trzech dni znienawidzony, wrogi Ludowi pracującemu i groźny dla całej demokracji rząd chjeno-piastowy Witosa.

Dwa czynniki wystąpiły równocześnie: Wojsko i Lud, żądając ustąpienia Witosa.

Wojsko oddane twórcy armii i Naczeln. Woźdźwi Józefowi Piłsudskiemu musiało wystąpić orężnie wobec uporu Witosa i Wojciechowskiego i przełamało opór oddziałów trzymany w nieświadomości przez różnych Zagórskich, Rozwadowskich, Szeptyckich i Malczewskich, oszukujących prezydenta Rzeczypospolitej co do prawdziwych uczuć i nastrojów armii. Zwycięzcą w tej nieuniknionej walce został Twórca i Wódz armii Józef Piłsudski.

Lud pracujący potężnymi manifestacjami, strajkiem kolejowym i generalnym wyraził swą wolę, gotując się równocześnie do najbardziej stanowczego wystąpienia. Na wezwanie PPS wystąpiły w całym Państwie masy robotnicze i żądokumentowały swą siłę i gotowość bojową.

CEL AKCJI ZOSTAŁ OSIĄGNIĘTY:

Prezydent Wojciechowski oraz rząd Witosa zostali zmieceni potężnym odruchem oburzenia zdrowej części społeczeństwa i obarczeni krwią przelaną z ich winy schodzą w ciem-

ność, z której niema powrotu. Obecnie nastąpi tworzenie rządu odpowiadającego potrzebom Państwa i mas pracujących. Rada naczelna PPS, zbierająca się w niedzielę 16 maja w Warszawie, zadecyduje o ustosunkowaniu się klasy robotniczej do nowej sytuacji oraz wytknie drogi dla dalszej walki i pracy o uzdrowienie stosunków gospodarczych w Państwie i usunięcie bezrobocia i głodu.

Towarzysze! Z uczuciem wielkiej ulgi witamy sromotny i ostateczny upadek Witosa, z radością stwierdzamy, że armia w ogromnej swej większości jest zdrowa, że nie jest narzędziem sfer obszarniczo-kapitalistycznych, z dumą wznosimy zwycięski czerwony sztandar PPS, skupiający całą klasę pracującą świadomą swych zadań, celów oraz swej siły.

Towarzysze! Walkę dziś przerywamy! Cen-

tralny Komitet Wykonawczy Polskiej Partii Socjalistycznej wobec osiągnięcia celu akcji zarządził powrót do pracy. Lecz walka nieukończona. Czarne siły reakcji, monarchiści i faszyci nie ustaną w swych knowaniach i klasa robotnicza musi jeszcze silniej się skupić i być gotową do męskiego i ofiarnego odparcia zakusów reakcji oraz do dalszej walki o socjalistyczne postulaty.

Wszyscy do szeregów organizacji zawodowych!

Wszyscy pod sztandary PPS!

Niech żyje Józef Piłsudski!

Niech żyje rząd robotniczo-włościański!

Niech żyje PPS!

Kraków, 15 maja 1926.

Krakowska Rada Robotnicza PPS.

Rada Związków zawodowych.

Zakończenie strajku generalnego

TOWARZYSZE!

Wobec osiągnięcia w zupełności celu naszej walki, t. j. ustąpienie znienawidzonego, reakcyjnego rządu chjeno-Piasta pod przewodnictwem Witosa, oraz rezygnacji solidaryzującego się z prawicą dotychczasowego Prezydenta

Rzeczypospolitej Polskiej, p. St. Wojciechowskiego,

KRAKOWSKA RADA ROBOTNICZA PPS postanowiła z dniem dzisiejszym

STRAJK GENERALNY UZNAĆ ZA SKOŃCZONY I WEZWAĆ WSZYSTKICH TOWARZYSZÓW DO PODJĘCIA PRACY.

Równocześnie Rada Robotnicza wyraża wszystkim Towarzyszom uznanie i podziękowanie za tak solidarną i wytrwałą walkę ostatnich dni.

Klasa robotnicza świadoma swych praw i siły, oświadczając, iż nie dopuści, aby w przyszłości z którejkolwiek strony uczyniono zamach na jej prawa, których ponownie w każdym czasie gotowa jest solidarnie bronić.

Kraków, 15 maja 1926, godz. 5 popołudniu.

Krakowska Rada Robotnicza PPS.

Stanowisko Francji wobec zajść w Polsce

Paryż, 15 maja. (PAT) Dzienniki omawiają obszernie zdarzenia w Polsce i życzą gorąco, aby przyszło do pojednania narodu. „Petit Journal” pisze, że wobec niepokojących zatargów granice Polski na wschodzie wymagają obrony. Francja nie staje ani po stronie Polaków prawicy, ani po stronie Polaków lewicy, staje po stronie Polski, i żywi gorące pragnienie, aby zapanował ład i spokój.

Po co Haller jedzie do Katowic?

Białą, 15 maja (tel. wł. „Naprz.”). Generał Stanisław Haller, były szef sztabu generalnego, dziś w piątek w południe przejeżdżał tędy w ubraniu cywilnym w towarzystwie kilku oficerów w kierunku Katowic. Auto zatrzymało się przez pewien czas na rynku.

ROZPOWSZECZNIJCIE
„NAPRZÓD”!

Pr. II 33/26/2. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny — jako prasowy w Krakowie, orzekł na wniosek Prokuratury po myśli § 486, 487, 492 i 493 pk., że treść zamieszczonych w Nr. 108 periodycznego czasopisma drukowego „Naprzód” z daty Kraków, dnia 13 maja 1926 r. artykułów 1) z napisem: „Powrót Chjeno-Piasta” z ustępem od słów: „miejsce, z którego” do słów: „władzy wynikające”, 2) z napisem: „Posterunkowy, stojący przed Sejmem, oszalał” itd. z ustępami a) od słów: „W dziejach naszego” do słów: „co się dzieje”, b) od słów: „zaledwie jednak” do słów: „atakowi furji”, c) „nieszczęśliwą ofiarę” do słów: „o gabinecie”; 3) z napisem: „Rząd Chjeno-Piasta objął urzędowanie” z ustępem od słów: „starożytni mówili” do słów: „odbiera rozum” zawiera przedmiotową istotę występkę z § 300 uk. oraz artykułu V ustawy z 17 grudnia 1862, Nr. 8 ex 1863 Dzpp. i z § 491, 492 uk. — II Zarządzona konfiskata powyższego czasopisma zostaje zatwierdzona, a cały zabrany nakład tegoż ma być zniszczonym. — III. Zakazuje się dalszego rozszerzania inkryminowanych ustępów powyższych artykułów, a zakaz ten ma być w formie przepisanej w najbliższym numerze inkryminowanego czasopisma ogłoszony. — Albowiem w artykule ad 1) autor drukiem przez wyszydzanie i nieprawdziwe przedstawienie rzeczy innych DO NIENAWIŚCI I DO POGARDY PRZECIW NACZELNEJ WŁADZY RZADOWEJ ze względu na jej urzędowanie uwieść usiłuje — co stanowi występek z § 300 uk. — w artykule 2) AUTOR WYSTAWIA TENŻE RZĄD NA PUBLICZNE POŚMIEWISKO, co stanowi występek z art. V ust. z 17/12 1862 l. 8 Dzpp. ex 1863 i z § 491, 492 uk. — w artykule ad 3) autor drukiem PRZEZ WYSZYDZANIE ZARZĄDZENIA WŁADZ W POWADZE PONIŻYĆ ORAZ INNYCH DO POGARDY PRZECIW NACZELNEJ WŁADZY RZADOWEJ ZE WZGLĘDU NA JEJ URZĘDOWANIE USIŁUJE POBUDZIĆ, co stanowi występek z § 300 uk. Równocześnie poleca się Re-

dakcji czasopisma „Naprzód”, aby tę uchwałę w najbliższym numerze czasopisma na pierwszej stronie pod rygorem § 20 ust. prasowej bezpłatnie zamieściła. Sąd okręgowy karny jako prasowy — Senat II. — Kraków, dnia 14 maja 1926. Pelz.

PRZEGLĄD NAJNOWSZYCH MODELI

w miesiącu maju mimo zwyżki cen
CENY NIE ZMIENIONE

PLASZCZE z dobrych angielskich materiałów	52.—
PLASZCZE z cowerkotu najmodniejszego fason	85.—
PLASZCZE z modnego rypsu	90.—
PLASZCZE najnowsze plisowane	110.—
PLASZCZE impregnow., czysta wełna	90.—
PLASZCZE jedwabne z fałdami	140.—
KOSTJUMY angielskie, czysta wełna na crep de chine	75.—
KOSTJUMY rypsove	120.—
SUKNIE czysto wełniane plisowane	32.—
SUKNIE z rypsu lub otomany	62.—
SUKNIE jumprowe	28.—

Kasaki, bluzki, spodniczki plisowane.

DOM MODELI 511
AU BONHEUR DES DAMES
WILHELM VOGLER

Kraków, Florjańska L. 10. Tel. 3467.

Prezydent Wojciechowski i ministrowie zostali ujęci

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”).

Piłsudski panem sytuacji Wojska rządowe cofają się w popłochu Marszałek Rataj pośredniczy

Warszawa, 15 maja.

Godzina 10 rano.

Po zdobyciu Belwederu nastąpiły jeszcze słabsze walki w okolicach Solec (przedmieście Warszawy za Belwederem). Wojska rządowe cofały się w popłochu, zdeorganizowane i zupełnie rozbite. Silniejsze strzały słychać było za Ochotą. — Poznańskie pułki, też rozbite i zdeorganizowane, ostrzeliwały Ochotę, ale wobec licznej przewagi i naporu wojsk Piłsudskiego cofnęły się i zaprzestały strzelania.

Noc upłynęła zupełnie spokojnie. Gdziekolwiek tylko poza miastem wymieniano strzały. W mieście nawet faszysti zaprzestali strzelania. Tylko w niektórych dzielnicach robotniczych, na ulicy Senatorskiej, Lesznej, Chłodnej strzelali faszysti

z okien i dachów.

Sytuacja Piłsudskiego przedstawia się bardzo dobrze, bowiem nadciągają coraz nowe pułki i meldunki ze wszystkich stron kraju o podporządkowaniu się Piłsudskiemu. Sytuacja Piłsudskiego jest świetna zarówno pod względem militarnym jak i moralnym, gdyż ogromna większość ludności kraju entuzjastycznie wypowiada się za marszałkiem Piłsudskim. Świadczy o tym między innymi ogromny napływ ochotników do szeregów Piłsudskiego.

Owe głośno zapowiadane pułki poznańskie nie przybywają do Warszawy, a to z tego powodu, że kolejarze uniemożliwili ich transporty, częściami zaś one same iść nie chcą.

— o o o —

Wojciechowski i rząd zostali złapani w Augustynku

Wojciechowski uciekł wraz z rządem przed atakami wojsk Piłsudskiego na Belweder, na półtorej godziny przed zdobyciem Belwederu, do Augustynka za Wilanowem. Początkowo rząd zamierzał uciekać dalej, jednak wobec beznadziejnej dla niego sytuacji osiadł w Augustynku.

Przez wojska Piłsudskiego został złapany cały rząd z wyjątkiem ministra Osieckiego (piastowiec), który uciekł do Poznania. Minister Chądzyński (NPR), został jeszcze wcześniej znaleziony koło Belwederu w czasie ataku na Belweder i aresztowany przez wojska marszałka.

Rząd, widząc, że pułki jego są rozbite i że pomoc nie nadciąga, wysłał późnym wieczorem dwóch parlamentarzystów do Piłsudskiego z prośbą o odbycie pertraktacji. Piłsudski się zgodził i wyjechał z dwoma oficerami ze sztabu generalnego w kierunku Belwederu.

Na krańcu miasta toczą się pertraktacje.

Pośredniczy w nich marszałek Sejmu Rataj. — Pertraktacje są w toku i potrwać do godz. 9—10 rano. Należy oczekiwać

całkowitej kapitulacji rządu.

Jak wygląda Warszawa

W samej Warszawie panuje zupełny spokój, otwarte są sklepy i kawiarnie. Poniosły szkody domy, położone przy ulicach, gdzie toczyły się walki. W domach tych powybijane są szyby, mury podrapane od pocisków. Pozrywane są druty tramwajowe i telegraficzne. Na ulicach okopy i barykady. Obraz ten dotyczy Alei Ujazdowskich, ulicy Marszałkowskiej, ulicy Mokotowskiej i placu Zbawiciela. Kościół Zbawiciela ma wieżę trochę uszkodzoną. Poważnie uszkodzone są gmachy ministerstwa spraw wojskowych i szkoły wojennej przy ulicy Koszykowej. W Alejach Jerozolimskich

od pocisków wypadły wszystkie szyby. Nieprawdą jest, jakoby Belweder stanął w ogniu w czasie zdobywania go, lub został zniszczony. Belweder jest nienaruszony, a tylko bardzo zanieczyszczony przez jego obrońców.

Sytuacja strajkowa

W Warszawie strajk generalny dziś w sobotę od rana został zakończony, natomiast trwa wszędzie poza Warszawą. Strajk na kolejach nie został odwołany i trwa w całym kraju włącznie z Warszawą.

Powody samobójstwa gen. Sosnkowskiego

Wiadomość o zamachu na gen. Sosnkowskiego w Poznaniu nie potwierdza się. Gen. Sosnkowski, dowódca OK poznańskiego, znajdował się właśnie w drodze z Warszawy do Poznania, gdy zastępca

jego samowolnie rozporządził się wojskami korpusu, śląc je na pomoc Witowskiemu. To skłoniło gen. Sosnkowskiego do zamachu samobójczego.

— o o o —

Prez. Wojciechowski ustąpi

Pan Stanisław Wojciechowski na stanowisku prezydenta Rzeczypospolitej stał się niemożliwy. Ustąpienie jego jest konieczne i nieuniknione.

Spokój w kraju

Wszędzie w kraju panuje spokój. Wszelkie wiadomości o walkach lub rozruchach w Częstochowie, jakie rozszerzano w Krakowie, są nieprawdziwe. Ani w Częstochowie ani pod Częstochową żadnych walk nie było, wojska tam stoją wiernie za Piłsudskim.

Stan wyjątkowy w Małopolsce Wschodniej

Lwów, 15. V. PAT. Z dniem wczorajszym wprowadzono stan wyjątkowy we Lwowie i na terenie województwa lwowskiego. Godziny policyjne ogranicza się.

Spokój w Wileńszczyźnie

Wilno, 15 maja (PAT). W całym województwie wileńskim panuje zupełny spokój. Wszystkie urzędy funkcjonują normalnie. Środki łączności zostały obsadzone przez oddziały wojskowe.

Wilno, 15 maja (PAT). Na mocy polecenia wojewody wileńskiego wydano w porozumieniu z inspektorem armii Nr. I. gen. Rydzem — Śmigłym dnia 14 bm. zakaz urządzania na terenie miasta Wilna wszelkiego rodzaju manifestacji, zjazdów, pochodów, wieców, zgromadzeń i zebrań publicznych. Komisarz rządu miasta Wilna wezwał ludność miasta do zachowania zupełnego spokoju, uprzedzając, że wszelka próba zakłócenia tegoż będzie bezwzględnie tłumiona przez władze cywilne jak i wojskowe.

Wilno, 15 maja (PAT). Wczoraj w godzinach popołudniowych i wieczornych przeciągały przez ulice miasta gromady młodzieży, wznosząc okrzyki na cześć marszałka Piłsudskiego.

BAJKI O NAPADZIE LITEWSKIM

Wilno, 15 maja (PAT). Na granicy litewskiej i sowieckiej według ostatnich meldunków panuje zupełny spokój. Środki komunikacyjne oraz gmachy użyteczności publicznej obsadzone zostały oddziałami wojskowymi.

P. Wojciechowski zrzekł się prezydentury Marszałek Rataj rokuje o utworzenie rządu Manifest Piłsudskiego

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 15 maja.

Po zajęciu Belwederu walki ustały. Wojska rządowe strzelały trochę bezładnie na peryferiach miasta. W końcu opór został zlikwidowany i nastał zupełny spokój.

Prezydent Wojciechowski dziś rano przybył do Warszawy i złożył władzę na ręce marszałka Piłsudskiego jako — jak w orędziu pisze — najgodniejszego obywatela do rządzenia Polską.

Marszałek Rataj porozumiewa się z Piłsud-

skim o utworzenie rządu z ludzi uczciwych i godnych władzy.

Piłsudski wydał manifest do narodu, w którym wzywa do spokoju i zachowania godności, aby porządek w państwie nie został zakłócony.